

Ing. Zuzana Andreatta
Ke Kapličce 387
252 41 Dolní Břežany

Předseda Senátu Parlamentu České republiky
RNDr. Miloš Vysrčil
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 Praha 1
Datová schránka: 3pr4j8d

V Dolních Břežanech dne 6. června 2025

Vážený pane předsedo Senátu,

jmenuji se Zuzana Andreatta a mimo svůj pracovní čas se intenzivně snažím o zlepšení systému ochrany práv dětí a rodin v České republice, neboť jsem při své životní cestě a z mých detailních průzkumů rodin a dětí zjistila, že stav v České republice je kritický.

Tímto dopisem bych Vám nejprve ráda poskytla pohled z praxe, neboť přináší konkrétní zkušenosti, které mohou napomoci k hlubšímu pochopení dopadů současného nastavení právních předpisů i fungování jednotlivých institucí. Pohled z praxe a zároveň podrobně popsání změn zákonů a dalších opatření, které navrhuji, za účelem odstranění příčin negativních důsledků, jsem v březnu tohoto roku zaslala dopisem ministrovi spravedlnosti a ministrovi práce a sociálních věcí. Odpověď jsem prozatím dostala pouze od Ministerstva spravedlnosti, přičemž tuto odpověď Vám pro komplexní pohled touto cestou sdílím také, a to prostřednictvím příloh.

Mé zkušenosti z praxe s Vámi chci sdílet z důvodu, že brzy budete v Senátu projednávat vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, podle **sněmovního tisku 728**, který, v případě jeho přijetí, ochranu práv dětí a rodin v České republice poškodí ještě podstatně více, než je tomu v aktuální době, přičemž aktuální stav považuji za alarmující, neboť má velmi negativní důsledky na děti a bezvýhradně milující ohrožené rodiče. Právní normy týkající se dětí a rodin je nezbytné změnit, avšak jsem názoru, že úplně jinak, než je v aktuálním návrhu uvedeno. **Budu Vám vděčná, pokud všechny dokumenty (dopis ministerstvům, dopis od Ministerstva spravedlnosti, i tento dopis) zhodnotíte jako důležité dokumenty/materiály, týkající se projednávané legislativy, a rozešlete je senátorům. Zároveň Vás touto cestou žádám, abyste tento návrh zákona vrátili k podstatnému přepracování.**

Jak se blíže dočtete v přiložené zprávě, nesouhlasím s názorem, že zjednodušení a zrychlení procesu rozvodu manželství a také rozhodování o poměrech nezletilého dítěte po dobu po rozvodu povede ke zlepšení systému ochrany práv dětí a rodin. Nesouhlasím ani s tvrzením v důvodové zprávě ke

sněmovnímu tisku č. 728, že „stávající právní úprava rozvodu obsahuje některé prvky, které jsou z hlediska aplikační praxe i právní teorie hodnoceny jako překonané. Nelze se přitom domnívat, že by na zachování prvků existoval veřejný zájem či zájem na ochraně některého z manželů.“ Jsem názoru, že naopak existuje podstatný zájem na ochraně některého z manželů a taktéž zájem na ochraně bezpečného prostředí domácnosti, kde se dítě nachází a ve kterém má prožívat šťastné a spokojené dětství, tedy fakticky zájem na ochraně potřeb dítěte.

Níže Vám shrnuji další podstatné informace, které příloha zpracovávaná z praxe na počátku tohoto roku, nezmiňuje. Proto Vás prosím o věnování pozornosti i textům níže, které Vám pomohou k hlubokému pochopení problematiky rodinných vztahů, neboť při tvorbě zákonů je zapotřebí se nedívat na danou oblast vlastním pohledem, vlastními dojmy a pocity (vlastní výchovou od rodičů), tedy nevkládat sebe sama do druhých, nýbrž je nutné tvořit zákony tak, aby chránily a regulovaly situace, které v rodinném schéma v praxi vznikají a vznikat nemají, neboť hlavním cílem statusu manželství je chránit rodinu, přičemž chránit rodinu, tedy rodiče a děti, je nutné i v rozvodové fázi, která má následně nesmírně závažný vliv na budoucí život rodičů a dětí po rozvodu.

Partnerský vztah začíná poznáváním, zjišťováním potřeb druhého, plněním potřeb partnerů navzájem, čímž se partnerský vztah kontinuálně upevňuje. S příchodem dítěte se pozice ve vztahu podstatně mění. Rodinný vztah je již upevněn automaticky, a to právě příchodem dítěte. Pozice partnerů/rodičů je v rodinném vztahu odlišná, jeden více pečuje (mateřská dovolená, rodičovská dovolená), druhý více pracuje. Zcela logicky je pracující rodič v silnějším postavení (zejména ekonomickém) v rodinném schéma a druhý rodič se stává tzv. ohroženým rodičem. V tomto momentu vztah zdravě pokračuje dál pouze za předpokladu, že rodiče ctí principy manželství, tedy vzájemnou podporu, pomoc, rovnost a sounáležitost. Rodiče jsou schopni ctít tyto principy pouze v případě, pokud mají tyto principy zažité (naučené) ze svého dětství, od matky, od otce, ze své rodiny. Pokud nejsou tyto principy v manželství rodičem dodržovány, vznikají různé druhy domácího násilí, které v mnoha případech vyústí právě do rozvodové fáze.

Tvrzení poslanců, že „*Děti nesmí být obětí sporů mezi rodiči*“, či soudců, kteří po rodičích požadují, aby „*upozadili jakýsi svůj konflikt, vyvarovali se konfliktním situacím a postupovali v co nejlepším zájmu dítěte, který by měl být stěžejní pro oba rodiče, aby jeho záležitosti byly řešeny dohodou rodičů a nikoli soudními rozhodnutími*“ jsou způsobeny pouhým nepochopením problematiky rodinného schéma, neboť nahlíží na případy vlastníma očima. Nevnímají, že **příčinou těchto řízení** (řízení ve věci péče o dítě, stanovení výživného a řízení ve věci rozdělení SJM) **není konflikt rodičů, nýbrž právě snaha jednoho rodiče o dosažení takového stavu, který bude v zájmu dítěte, tedy konkrétně, že dítěti bude zabezpečeno šťastné a spokojené dětství v bezpečné rodinné domácnosti.** Dohoda mezi rodiči, tak jak jí požadují soudci a poslanci, je v praxi možná pouze v případech, kdy oba rodiče fungují **na principech vzájemné podpory, pomoci, rovnosti a sounáležitosti, což jsou principy manželství.** Zjištění z praxe však ukazuje, že právě nedodržování principů manželství je důvodem pro rozvod a dle sociologických průzkumů se domácí násilí různého druhu, jako důsledek nedodržování principů manželství, projevuje v každé 3. rodině v České republice. Spravedlivá dohoda mezi rodiči v zájmu

dítěte, tak jak jí vyžadují poslanci a soudci, tedy není v praxi možná, neboť často jeden rodič vzájemnou podporu, pomoc, rovnost a sounáležitost odmítá. Fakticky je tedy tímto návrhem zákona i současnou praxí soudců vyvinut tlak pouze na druhého rodiče, který je však tzv. ohroženým rodičem, kterého má stát chránit, stejně jako dítě. Navrhované zavedení smluvného rozvodu, zrušení povinného zjišťování příčin rozvodu, podpora smírných řešení, zjednodušení řízení a modernizace péče o děti (zrušení střídavé péče a péče jednoho rodiče) povede tedy ve svém důsledku k podstatnému zhoršení systému ochrany práv dětí a rodin.

Současně je třeba si uvědomit, že v minulosti zákonodárci tzv. dohodu rodičů do praxe již uvedli, a to prostřednictvím statusu společné péče. Jak praxe ukazuje, společná péče je škodlivá. V praxi způsobuje to, že principy podpory, pomoci, rovnosti a sounáležitosti nejsou prvním rodičem naplňovány a ohrožený rodič a dítě tak i nadále, po ukončení manželství, čelí ze strany prvního rodiče zejména nepravdivé péči a nepodílení se na vyživování dítěte. V praxi se tak ohrožený rodič a jeho domácnost dostává do finanční pasti, která se prohlubuje a podstatně víc se prohlubuje v případech, kdy dítě na týden/dva onemocní, neboť dávky v OČR jsou nižší než běžný příjem rodiče. Ohrožený rodič proti těmto nerovným podmínkám běžně v praxi nezbrojí, a to z důvodu právní finanční zátěže a dále, a to zejména, ze strachu, aby zabezpečil šťastné a spokojené dětství dítěti, které chce být s tím rodičem, od kterého cítí lásku, neboť ohrožený rodič často čelí hrozbě střídavé péče od prvního rodiče, kterou současná soudní praxe již od roku 2013 hojně přiznává v případech, kdy rodič pouze projeví zájem. Soudy vůbec nezkušují minulost, tedy skutečně projevovaný zájem o dítě ze strany rodiče, a neposuzují tedy, co je skutečným důvodem rodiče, žádajícího o střídavou péči. Pokud v minulosti rodič neprojevoval skutečný zájem o dítě, nepečoval o dítě s láskou a dítě tak lásku od rodiče necítí, pak, jak praxe ukazuje, pravým důvodem zájmu o střídavou péči (v některých alarmujících případech dokonce výhradní péči) je neochota platit výživné, snaha o přiměnění návratu druhého rodiče, popř. pomsta druhému rodiči za tzv. „neposlušnost v manželství“ prostřednictvím dítěte, které však s druhým rodičem fakticky nechce být, neboť od něj lásku necítí. Velmi často praxe ukazuje, že takový rodič i v momentu docílení střídavé péče zabezpečuje tuto péči prostřednictvím jiných osob, nikoliv osobně, popř. pokud zabezpečuje osobně, dítě psychicky strádá a trpí, což má za důsledek v některých případech i celoživotní frustraci dítěte (v případě, kdy se mu nedostane psychologická podpora) a taktéž to má nesmírně negativní vliv na jeho budoucí vývoj a na budoucí rodinný vztah dítěte, neboť základ pro náš vlastní rodinný život si přinášíme z vlastního dětství.

Výše zmíněná automatická záchranná brzda tedy musí fungovat i ve fázi stanovení péče o dítě a to tak, aby péče o dítě byla stanovena pouze a výhradně v souladu se zájmy dítěte.

Co je potřeba posoudit, aby bylo možné rozhodnout v nejlepším zájmu dítěte, bylo mnohokrát v naší společnosti již judikováno; „*Mezi kritéria, která musí obecné soudy z hlediska nutnosti rozhodovat v nejlepším zájmu dítěte v těchto řízeních vzít v potaz, patří zejména: "(1) existence pokrevního pouta mezi dítětem a o jeho svěřením do péče usilující osobou; (2) míra zachování identity dítěte a jeho rodinných vazeb v případě jeho svěřením do péče té které osoby; (3) schopnost osoby usilující o svěřením*

dítěte do péče zajistit jeho vývoj a fyzické, vzdělávací, emocionální, materiální a jiné potřeby; a (4) přání dítěte".¹

Od roku 2013 se žalostně v soudní praxi postavilo právo rodiče na výchovu dítěte nad právo dítěte na šťastné a spokojené dětství. Soudy začaly vykládat zájem dítěte tak, že v zájmu dítěte je mít oba rodiče, jak ženský, tak mužský element, neboť ani jeden nedokáže nahradit druhého a rozchod by se měl dítěte dotknout co nejméně, a proto má rodič právo vzájemný vztah nadále zachovat. Je samozřejmě pravda, že dítě všeobecně potřebuje mužský a ženský element pro svůj vývoj, ale zároveň, a to je stěžejní, je třeba zkoumat, zdali rodič tento element fakticky dítěti předává, tak jak by měl. Dítě potřebuje matku/otce, ale pouze za podmínky, že matka/otec jako milující rodič, hledící na zájmy a potřeby dítěte, skutečně funguje a pokud to tak není, tak je udržování takového vztahu (zejména střídavá péče) pro dítě celoživotní frustrací a má to nesmírně negativní vliv na jeho budoucí vývoj a na budoucí rodinný vztah dítěte, neboť základ pro náš vlastní rodinný život si přinášíme z dětství. Zachovat se tedy má pouze vztah mezi rodičem a dítětem v takovém rozsahu, aby rodič rozvoji dítěte fakticky neškodil. Nejlepším ukazatelem pro posouzení je prověření, jak rodič hleděl na zájmy a potřeby dítěte v režimu manželství. Pokud ve skutečnosti v manželství rodič lásku, péči a ohled na zájmy dítěte neprojevoval a dítě chce být tedy zcela logicky s druhým rodičem, pak postup soudů je proti zájmu dítěte, neboť fakticky povyšují právo rodiče nad právo dítěte. V zájmu dítěte není vídat daného rodiče, v zájmu dítěte je, aby mělo šťastné a spokojené dětství a pokud necítí lásku od daného rodiče, tak střídavá/výhradní péče od daného rodiče v zájmu dítěte rozhodně není. V případě sporu o péči je tedy třeba vždy analyzovat chování rodiče vůči dítěti v minulosti, v průběhu manželství, a naslouchat a vyhovět přání dítěte, pokud je již schopno vyjádřit své pocity a přání (většinou od 5-6 let). Je třeba zaměřit se na dítě a dívat se vždy na situaci očima dítěte, aby bylo zachováno šťastné a spokojené dětství, nikoliv rozhodovat jakýmsi právem rodiče na výchovu, které se v České republice rozvinulo od roku 2013.

Je žalostné pozorovat, jak ničíme vlastní děti a jejich budoucí vývoj, když jim nechceme umožnit, aby vyrůstaly v pro ně bezpečném prostředí, ve kterém cítí lásku a péči, jak tomu bylo např. v případě devítiletého chlapce z prosince 2024², který prosil ústavní soud, aby byl s matkou, či v případě desetiletého chlapce z června 2023³, kterého soud dokonce poslal na 3 měsíce do krizového centra, aby ho přiměl ke změně názoru na kontakt s otcem.

Je třeba si uvědomit, že lásku od dítěte je třeba si vybudovat, a to právě tím, že jí jako rodič dítěti dáváme, nikoliv tím, že si vynutíme respekt a poslušnost dítěte prostřednictvím soudu. Podívejte se, prosím, jaké důsledky taková rozhodnutí v praxi mají na rodiny a děti, např. „smíšená úzkostně depresivní porucha, posttraumatická stresová porucha, polyvalentní alergie a autoimunitní onemocnění“⁴, „oba však trpí posttraumatickou stresovou poruchou a autoimunitním onemocněním

¹ <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/uscrr/ii-us-1338-20-3>

² https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ustavni-soud-chlapec-zamitnuta-zadost-usneseni-stiznost.A241203_102955_domaci_vank

³ <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-soud-poslal-hocha-do-ustavu-nechtel-vidat-otce-40433322>

⁴ <https://blog.idnes.cz/vodickovamarie/jmenem-republiky-znicene-detstvi-i-znicene-zdravi.Bg16102180?setver=full>

v důsledku prožitých psychických stresů⁵, neboť zkušenosti, již máme k dispozici z minulosti. Jsem přesvědčena, že významný růst psychických problémů dětí není způsoben COVIDem, jak je často přednášeno, ale právě rodinným prostředím, ve kterém dítě musí vyrůstat. Ostatně Linka Bezpečí eviduje v posledních letech podstatný růst hovorů na téma násilí na dětech (Syndrom CAN). V r. 2024 se jednalo o 2 433 hovorů. Psychické potíže tvoří 38% všech hovorů, konkrétně v roce 2024 přes 20 000 hovorů.

Pro děti jsou taková soudní rozhodnutí devastující, neboť dítě potřebuje lásku ke svému vývoji více než pouhou přítomnost mužského/ženského elementu. Soud neustále prioritizuje přání rodiče nad přáním dítěte a pro dítě to tedy má jednoznačně negativní důsledky pro jeho osobnostní budoucí vývoj.

Přání dítěte, ať už je jakékoliv, musí být vždy postaveno nad přání/požadavek rodiče a pouze tak, že budeme hledět jen na přání dítěte, očima dítěte, odstraníme jakékoliv případné manipulace ze strany rodičů docilovat prostřednictvím péče svých osobních zájmů (např. pomsta, nízké či nulové výživné apod.). Pouze postup, který plně respektuje přání dítěte, může zabezpečit dítěti šťastné a spokojené dětství, což je cílem. Dítě si již v brzkém věku (rozumějte od okamžiku kdy mluví) uvědomuje, s kým je šťastné a spokojené (od koho cítí lásku), a je to tedy možné prostřednictvím vhodných psychologických metod zjistit. Potvrzujícím ukazatelem je zkoumání minulosti, které by mělo být provedeno soudem/OSPODem vždy.

Pohlédněte, prosím, i hlouběji do dalších důsledků, která současná soudní praxe způsobuje, když nehledí na zájem a přání dítěte. Bezvýhradně milující rodič, který poskytuje dítěti lásku a péči, se samozřejmě zcela logicky snaží o to, aby dítě mělo šťastné a spokojené dětství, neboť největší bolestí pro bezvýhradně milujícího rodiče je moment, když je jeho dítě nešťastné a pláče. V současné soudní praxi, je však tento rodič trestán finančními sankcemi (pokuty v současné době dosahují již dokonce 1 mil. Kč) za to, že nedostatečně podporuje vztah dítěte s druhým rodičem. Opět tedy soud fakticky vynucuje respekt a poslušnost dítěte prostřednictvím vynucení respektu a poslušnosti od druhého rodiče. Jak bolestivé je to pro dítě, když ho jeho „milující rodič“ začne nutit, aby k druhému rodiči, od kterého necítí lásku, chodil? Toto dítě, zcela logicky ztrácí pocit lásky i od prvního rodiče a začne ho fakticky za to, co mu dělá, nenávidět také (nutí ho chodit k druhému rodiči, i když si to dítě nepřeje). Dopady pro dítě jsou drastické, pro jeho psychický vývoj i budoucí případný rodinný vztah.

Nelze opominout ani to, že rodiče chránící zájmy a přání dětí čelí v současné době dokonce už i trestním řízením a děti jsou jim odebírány z péče do výhradní péče druhého rodiče z důvodu, že první rodič dostatečně nepodporuje a nevytváří lásku dítěte k druhému rodiči. Tu si však druhý rodič měl a má vytvořit u dítěte sám, svou péčí, láskou, vzhlížením k potřebám dítěte, protože pouze tak ho dítě bude mít rádo. Lásku nelze vynutit, lásku dostáváme na oplátku za to, že jí dáváme. Dosahovat svých cílů (respekt, poslušnost) příkazem, je tedy pro dítě i milujícího rodiče v praxi devastující.

⁵ <https://blog.idnes.cz/vodickovamarie/jmenem-republiky-znicene-detstvi-i-znicene-zdravi.Bg16102180?setver=full>

Prosím Vás, abyste v návaznosti na hluboký pohled do praxe změnili přístup k rozhodování o péči, aby děti měly šťastné dětství, cítily lásku a založily tak svůj budoucí rodinný život na správných principech.

Na závěr Vás prosím, aby právní normy upravující manželství a rozvodovou fázi byly změněny a nastaveny v souladu s výše popsanými principy manželství, a to tak, aby i rodič, který nemá zažité principy vzájemné podpory, pomoci, rovnosti a sounáležitosti ze svého dětství (ze své rodiny), musel tyto principy dodržovat automaticky, tedy aby mu právní normy takového chování vůbec neumožňovaly, či co nejvíce v nežádoucím rodinném chování zabraňovaly, čímž se z velké míry odstraní příčina násilí v rodinách a status manželství bude plnit to, co má plnit – tedy chránit principy vzájemné podpory, pomoci, rovnosti a sounáležitosti.

Taktéž Vás prosím, aby pro ohrožené rodiče a děti existovala vždy, a to automaticky pro všechny rozvody v tomto státě, nikoliv na „vyžádání“ (tedy nikoliv za vyšší soudní poplatky s hrozbou náročného soudního řízení) záchranná brzda od soudů ve věci kontroly stanovení výživného a kontroly spravedlivého rozdělení SJM, tak aby principy vzájemné podpory, pomoci, rovnosti a sounáležitosti byly zachovány i v rozvodové fázi, neboť právě tato fáze má podstatný vliv na budoucí život rodiče a dětí.

Zároveň Vás na závěr tohoto dopisu informuji, že vše, co jsem poskytla Vám, vč. tohoto dopisu, zasílám i prezidentovi České republiky s žádostí, aby návrh zákona v tomto znění vetoval.

S vírou, že dojde ke zlepšení systému ochrany práv dětí a rodin a přátelským pozdravem,

Ing. Zuzana Andreatta

zuzana_andreatta@outlook.cz

datová schránka: djvav9g

Přílohy:

- 1) Zpráva ministrům ze dne 19.3.2025
- 2) Odpověď od Ministerstva spravedlnosti ze dne 23.5.2025
- 3) Vyjádření Linky bezpečí ze dne 12.5.2025